

Ellipsvormige raadzaal blikvanger van nieuw Koksijde gemeentehuis

• Tekst: Jan Hoffman • fotografie: Marc Scheepers

In Koksijde wordt dezer dagen een gebouw opgetrokken waarover de komende weken en maanden nog heel wat inkt zal vloeien. Het nieuwe gemeentehuis, een complete nieuwbouw, wordt immers een heuse eyecatcher omdat de constructie zo speciaal is. Een spectaculaire, ellipsvormige raadzaal wordt opgesteld tussen twee kantoorvleugels, terwijl voor het gemeentehuis op een heraangelegd plein evenementen kunnen worden georganiseerd.

Glas, metaal en hout

Het gebouw, een ontwerp van het gekende Architectenburo Storme-Van Ranst uit Antwerpen, waarvoor de ingenieursstudies werden uitgevoerd door VK Engineering, zal deel uitmaken van een site met gemeentelijke diensten, waar nu al een bibliotheek, theaterzaal, feestzaal en casino aanwezig zijn. Vooral de raadzaal wordt spectaculair, door het veelvuldige gebruik van glas in combinatie met metaal en zelfs hout. De hele constructie is behoorlijk groot, 6.890 m² in totaal.

Kijken we naar de naakte cijfers, dan leren we dat het atrium 25 bij 25 meter zal meten, met een vrije binnenhogte van 20 meter. Hierin wordt de ingesloten centrale raadzaal de grootste blikvanger. Speciaal is dat het ellipsoïde volume onderaan op vier schuin geplaatste steunkolommen rust, op een hoogte van 6 meter. Het is 19,5 meter lang, 14,5 meter breed en 11,5 meter hoog. De toegang tot de raadzaal gebeurt via passerelles die vertrekken vanaf de hoofdpasserelle, die de twee kantoorvolumes met elkaar verbindt. Het volume zal in totaal drie niveaus bevatten en kan omgebouwd worden tot informele ontmoetingsruimte, de raadsaal en een publiek gedeelte.

"Dit gebouw werd zo verbruiksarm als maar kon ontworpen. Zoals steeds gingen we, in dit geval samen met VK Engineering, voor de uitwerking van het concept te werk volgens de principes van Storme-Van Ranst: we ontwierpen in dit geval vanuit de techniekbeheersing, de vorm volgde daarna. We wilden immers absoluut de klassieke fout, 'starten vanuit de vorm', vermijden", vertelt projectarchitect Philippe Van Goethem. "Zonder ons al te veel in technische details te verliezen, kan je stellen dat bij dit gebouw met vier bouwlagen het principe van nachtventilatie centraal staat. Dit ventilatiesysteem is welbekend bij VK Engineering en heeft zijn werking al verschillende malen bewezen in bijvoorbeeld het Renson gebouw en het nieuwe Justitiepaleis van Antwerpen. We gebruiken het naakte beton als buffer tegen de warmte in de zomer en de kou in de winter en ventileren de hele constructie door gebruik te maken van het hoogteverschil. Dit gebouw is doelbewust nogal hoog gemaakt, anders was het drukverschil te klein om het beoogde schouweffect te bekomen. Voor alle duidelijkheid: er moet nog wat bijgekoeld worden, maar zeer beperkt, waardoor de kosten dus gevoelig lager komen te liggen."

'Het Ei'

Bij de twee zijvleugels en het centrale evenementenplein hoeven we niet lang stil te staan. Het volstaat te melden dat aan weerskanten vooral landschapsbureaus komen, aangevuld door de klassieke ruimtes die je vindt in openbare gebouwen. De meeste ruimtes zijn heel flexibel qua indeling. Het evenementenplein wordt multifunctioneel. Zo moet er in de winter een ijspiste kunnen aangelegd worden, ter-

25

Het gebouw werkt volgens het principe van nachtventilatie

wijl het ook perfect mogelijk wordt om hier grote tennis-tornooien te organiseren.

De centrale bol, door de volksmond reeds omgedoopt tot 'Het Ei', daar moeten we dieper op ingaan. Deze volledig metalen structuur, die bekleed zal worden met glas en hout, bestaat uit diverse lagen. Bijzonder opvallend is de grote transparantie van het geheel.

"Het gaat om een gemeentehuis", verduidelijkt Philippe Van Goethem. "Dus moet je openheid naar de omgeving uitstralen. Het is zeker geen toeval dat er centraal in het atrium een zichtbare raadzaal komt, met daarboven ruimte voor het volk dat de zittingen wil komen volgen. Er is overigens ook interactie van binnen naar buiten. Zo worden de kantoren voorzien van lamellen, die niet enkel dienen als zonwering, maar ook als doorkijk van binnen naar buiten. Ze vormen tevens een borstwering voor een horizontale metalen structuur voor herstellingen, onderhoud..."

"Boven 'Het Ei' wordt het atrium afgewerkt met een sheddak. Dit zaagtanddak, dat grotendeels naar de zonnkant is gericht, bestaat uit gesloten geïsoleerd materiaal, waardoor in het atrium de directe zonnelast tot een absoluut minimum wordt beperkt.

Het materiaal voor de kantoren zelf verdient extra aandacht. Dit gekozen werd vanuit de idee van technieken beheersen en onderhoud. Binnenin, bijvoorbeeld, werden kolommen en platen in beton gebruikt, die nodig zijn voor het opnemen of afgeven van warmte. De buitenkant zal afgewerkt worden uit duurzaam hout, dat met de tijd zijn natuurlijke patine krijgt en geen of weinig onderhoud nodig heeft. Verder is het glas hoogwaardig geïsoleerd, waardoor het warmte buiten houdt in de zomer en binnen in de winter."

Het slotwoord reserveren we voor Luc Merrie van VK Engineering. VK Engineering speelt immers bij dit gebouw, dat officieel geopend moet worden op 6 juni 2006, een cruciale rol. Luc Merrie staat vooral stil bij de poten waarop 'Het Ei' rust omdat dit een waar huzarenstukje was.

"Die poten zijn heel speciaal omdat het gaat om lukraak gekruiste steunen, die helemaal niet symmetrisch zijn", geeft hij mee. "De vier schuin geplaatste metalen kolommen, die een diameter hebben van 711 mm en een wanddikte van 25 mm, moeten niet alleen de ellipsoïde ondersteunen, maar brengen ook de voorzieningen voor de technische installaties naar de raadzaal. Één kolom bevat de elektriciteit en databekabeling, een andere de sanitaire voorzieningen, en de twee resterende de pulsie en extractie van de HVAC-installatie. Ik hoef hier niet bij te vermelden hoeveel rekenwerk dit vergde."

"Bij VK Engineering maakten we trouwens voor aanvang een 3D-tekenmodel van de volledige constructie. Dit diende als werkbasis voor de architectuur en als start voor alle verdere uitvoeringstekeningen. De volledige constructie werd gemodelleerd in een 3D eindig elementenpakket, rekening houdend met alle nodige vrijheidsgraden van de constructie."

Technische fiche:

- **Bouwheer:** Gemeentebestuur Koksijde, Koksijde
- **Hoofdaannemer:** Strabag, Gent
- **Architect:** Architectenburo Storme-Van Ranst, Antwerpen
- **Ingenieur stabiliteit:** VK Engineering, Brugge
- **Veiligheidscoördinatie:** Vermeesch bvba, Koksijde
- **Staalconstructies:** Meuse Construct, Seraing
- **Gevelschrijnwerk:** De Witte, Gent
- **Zonwering:** Rifolos, Kluisbergen
- **Dakwerken:** Lumco, Gent
- **Brandbeveiliging:** Tyco-Wormald, Groot-Bijgaarden
- **HVAC:** Thermofox, Lokeren
- **Elektriciteit:** De Maerteleire, Merelbeke
- **Sanitair:** Blondeel, Marke
- **Tuinarchitect:** Buro voor Vrije Ruimte, Gent

